

Les 26 peces del 'cas Palma Arena'

1. Suposat suborn del productor televisiu José Luis Moreno per part de Matas, denunciat per un ex-treballador del productor: el cas és arxivat. **2.** Pagaments fraudulents al periodista que escrivia els discursos de Matas, Antoni Alemany: aquesta peça és la que s'ha començat a jutjar a Palma. **3.** Projecte de construcció d'un palau d'òpera a la badia de Palma. **4.** Finançament irregular del PP a la

campanya electoral del 2007. **5.** Irregularitats en la contractació d'un bufet d'advocats. **6.** Contractació privada de l'esposa de Matas de manera irregular per part d'un empresari: arxivat. **7.** Possible relació entre obres de reforma d'una instal·lació esportiva del govern balear i la construcció d'un xalet particular de l'ex-director general d'Esports, Pepote Ballester. **8.** Contractació suposadament irregular d'un arquitecte. **9.** Facturacions que podrien haver estat irregulars a un gabinet d'arquitectes. **10.** Possible adjudicació no ajustada a la llei d'uns enderrosos. **11.** Facturació possiblement il·legal de la maqueta del Palma Arena. **12.** Contractació presumptament irregular per uns serveis

El llarg martiri de Matas

Comença a Palma el primer judici per corrupció dels nombrosos que previsiblement haurà d'afrontar Jaume Matas.

Només és el primer. Si totes les peces del *cas Palma Arena* es convertissin també en judicis orals, Jaume Matas hauria de passar per un vertader viacrucis de 24 estacions, comptant la primera, la qual sofreix ara mateix.

El *cas Palma Arena* és el tronc comú del qual surten totes les branques. Però cada una s'ha anat convertint en un cas per si mateix. Com deu recordar, el cas originari es va iniciar per raó d'haver detectat en la construcció del famós velòdrom de Palma un desviament enorme entre el pressupost inicial i el final. A totes les obres n'hi ha, de desviaments. Però rara vegada passa com passà al Palma Arena, que fou superior al 100%. Havia de costar uns 50 milions i s'acabaren facturant a les arques del govern balear 110 milions d'euros. Com és sabut, fou Jaume Matas que, durant la legislatura 2003-2007, va

ordenar la construcció del que havia de ser un gran velòdrom per a Palma, per a fer-hi competicions de ciclisme en pista d'alt nivell internacional. En realitat, quan es va acabar, va resultar que no es podia homologar per a fer-hi aquestes competicions. Això, entre més desastres, com ara ascensors que no van enlloc, goteres, la fusta del parquet de la pista defectuosa, errades de disseny greus, alçades inapropiades...

El govern presidit per Francesc Antich, que es formà després de les eleccions del 2007, es trobà, doncs, amb un veritable nyap. Però amb un nyap molt car i que li comportava una quantitat enorme de factures per pagar. Vistes les sospites que aixecà el desviament pressupostari, el govern va decidir d'enviar tota la documentació a la fiscalia anticorrupció. Era l'any 2007.

Durant gairebé un any, la fiscalia investigà silenciosament. Quan va tenir prou indicis d'irregularitats comeses, posà el cas en coneixement del jutjat d'instrucció número 3 de Palma —el titular del qual és José Castro— i l'edifici fou escorcollat. Era el novembre del 2009. Paral·lelament, el jutge decidí d'assumir la investigació del *cas del Palauet*, és a dir, el pis de gran luxe, situat en un palau manierista del centre de Palma, que Matas havia comprat essent president. Presumptament l'havia comprat amb ingressos de diners fraudulents. El jutge, d'aquesta manera, fonia les dues investigacions en una de

Tres dels encausats en el cas Palma Arena, ara

pagats amb 12.000 euros públics. **13.** Contractació suposadament il·legal de la publicitat d'un campionat de ciclisme. **14.** Patrocini presumptament irregular per part de l'Institut Balear Turisme –dependent del govern– del campionat. **15.** Contractació que podria ser il·legal d'un directiu per al Palma Arena. **16.** Possible irregularitat en el fraccionament de contractes per a poder contractar directament, sense passar per concurs públic. **17.** Suposats cobraments de comissions. **18.** Possible sobrecost en l'adjudicació del videomarcador. **19.** Facturació presumptament irregular relacionada amb suports a la pista de ciclisme. **20.** Facturació possiblement il·legal per part d'una empresa de publicitat al gabinet

d'arquitectes encarregat del disseny de la construcció. **21.** Facturació presumptament irregular d'una altra empresa al mateix gabinet d'arquitectes. **22.** Més factures, igualment sospitoses, per part d'empreses emeses al gabinet d'arquitectes. **23.** Facturacions que podrien ser irregulars emeses per una empresa de publicitat al govern, a un ens dependent del govern i al consorci del velòdrom. **24.** Possibles pràctiques de neteja de capital. **25.** Desviament de fons públics del govern i més institucions cap a l'Institut Nóos (la peça que afecta Urdangarin). **26.** La resta de la investigació del *cas Palma Arena-palauet* que no és investigat o jutjat a les altres 25 peces.

jutjats: d'esquerra a dreta, Maria Umbert (ex-directora d'IB3), el periodista Antoni Alemany i l'ex-president balear Jaume Matas.

INDALOMANIA

El velòdrom Palma Arena havia de costar uns 50 milions d'euros i n'acabà costant a les arques del govern balear 110 milions.

sola, atenent a una possible relació entre el presumpte enriquiment irregular de Matas i el desviament enorme en el cost del velòdrom. El 24 de desembre del 2008 el palauet era escorcollat per primera vegada.

A partir del 2010, el cas va anar adquirint cada vegada més i més volada. Allò que inicialment era un possible desviament de fons públics a mans privades –suposadament a Matas i a la seva família, entre més– es va convertir en més i més casos així com el jutge Castro considerava que –per a facilitar

la investigació i la instrucció– calia anar obrint peces separades. 26, a hores d'ara. Dues s'han arxivat i, per tant, en queden 24 (vegeu requadre).

El primer cas. Exactament, això que es jutja a Palma és la segona peça del cas *Palma Arena*. La que fa referència al pagament suposadament irregular de 483.186 euros al periodista Antoni Alemany, encarregat d'escriure els discursos de Matas. Segons la fiscalia, Matas i Alemany acordaren un sistema per a evitar la contractació directa del periodista i que, així, a través d'una empresa pantalla –Nimbus, una societat de publicitat– pogués cobrar per a escriure els discursos i, a més, rebre subvencions per a les seves empreses periodístiques: una agència de notícies i un diari digital. Juntament amb Matas i Alemany, s'asseuen al banc dels acusats Miquel Romero, de l'empresa Nimbus; el periodista Joan Martorell,

que fou director general de Comunicació de Matas; Maria Umbert, que va ser cap de gabinet del president –i després ell la va anomenar primera directora general d'IB3–; i Dolça Linares, també ex-cap de gabinet de Matas. Tots, segons la fiscalia, participaren en grau divers en el muntatge suposadament il·legal que permeté a Alemany de cobrar quasi mig milió per ordres directes de Matas.

Els delictes que es podrien haver comès són prevaricació, malversació, tràfic d'influències i frau a l'administració. Les penes de presó demandades pels fiscals són: vuit anys i mig per a Matas; cinc anys i mig per a Alemany; dos anys per a Martorell, un any i mig per a Dolça Linares i nou mesos per a Umbert.

El judici és previst que s'allargui durant tot el mes de gener. Acabarà, a tot estirar, el dia 31. Es podria acabar abans, el 29, si no hi hagués endarreriment.

Es jutja el pagament de quasi mig milió d'euros al periodista que redactava els discursos de Matas

ments de cap mena. Tot i que no hi ha data per a la sentència, fonts jurídiques consultades per EL TEMPS indiquen que “seria lògic” que “uns quinze dies” després de l’acabament de la vista ja es pogués tenir la sentència. Per tant, cap a mitjan de febrer se sabrà el resultat del primer judici a Matas. Judici que pot marcar tendència per a tota la resta.

Importància del primer. Segons totes les fonts consultades relacionades amb l’advocacia, la peça 2 del cas *Palma Arena* que es jutja a Palma podria tenir influència decisiva en totes les altres peces derivades del tronc comú. D’aquí ve l’expectació amb què esperen el desenllaç les defenses i la cinquantena d’encausats en la resta de casos.

D’on ve, aquesta importància del primer judici? Del fet que allò que passi pot arrossegar els judicis pendents. Per a valorar-ne la importància, cal fer diverses hipòtesis. La primera és que els magistrats que formen el tribunal determinassin que tot allò que ha presentat la fiscalia pot ser considerat com a irregularitats administratives, que fins i tot és criticable políticament i socialment, però sense que s’hi apreciïn actituds constitutives de delictes. És a dir, que hi pogués haver hagut una errada de procediment, que s’haguessin valorat penalment les possibles irregularitats sense raó. Aleshores Matas seria declarat no culpable. Sens dubte, aquest escenari seria el pitjor per a l’acusació pública. Tots els casos que neixen del Palma Arena possiblement serien repassats amb lupa a l’hora de tornar acusar, tant a ell com a la resta d’encausats. Seria, és clar, el millor que podria passar-li a Matas. El seu discurs d’innocència, repetit durant els darrers mesos, i de ser “empaitat” pels fiscals i el jutge instructor –a qui va posar una querella que fou desestimada– prendria una força inusitada.

La segona hipòtesi és l’extrem contrari. És a dir, que Matas fos considerat culpable per part dels magistrats i condemnat –un màxim de 8,5 anys de presó li podrien imposar– a penes en el tram més alt possible. Naturalment, podria presentar recurs a la instància superior, que en aquest cas és el Tribunal Suprem. Però, així i tot, i al marge

El segon president balear al banc dels acusats

Les illes Balears han tingut, d’ençà de la instauració de les institucions autonòmiques (1983), cinc presidents de govern, inclòs l’actual. El primer va ser Gabriel Cañellas, del PP, entre els anys 1983 i 1995. Va ser substituït per Cristòfol Soler, també del PP, que va governar entre el 1995 i el 1996: va ser obligat a dimitir pel seu grup parlamentari –dirigit *de facto* per Cañellas– quan feia deu mesos que havia pres possessió, i fou substituït per Jaume Matas, que presidí el govern entre el 1996 i el 1999.

L'ex-president balear Gabriel Cañellas (que governà del 1983 al 1995) fou jutjat pel cas Túnel de Sóller.

Entre el 1999 i el 2003 va ser el torn de Francesc Antich, del PSIB-PSOE, que fou president gràcies a un pacte amb PSM i UM. Novament Jaume Matas ocupà el càrrec entre el 2003 i el 2007 –la legislatura durant la qual es construí el Palma Arena. Entre els anys 2007 i 2011, un altre pic va governar Francesc Antich. I finalment, des de l’any passat, és el president José Ramón Bauzá, del PP.

D’aquests cinc presidents, dos, Cañellas i Matas, s’han hagut d’asseure al banc dels acusats. Cañellas, el 1996, pel cas *Túnel de Sóller* –una trama per a cobrar, suposadament, comissions il·legals en una obra pública, el túnel del tren de Sóller, atorgada pel govern– i no va ser condemnat perquè el delictes, provat, havia prescrit. El segon president sota sospita és, com se sap, Matas.

Dos presidents sospitosos de ser poca-vergonyes. Dos de cinc. No és pas poca cosa. De fet, no hi ha cap altra comunitat autònoma que tingui aquest *honor*. Ni segurament tampoc passa a cap municipi. I probablement caldria recercar molt i molt entre països democràtics per a trobar una comunitat amb un govern propi que hagi tingut un 40% de presidents encausats per la justícia. Així són les Balears, la terra on ha arribat a haver-hi uns 400 encausats judicials –i on, amb tot això que ha passat, el PSOE encara va presentar un encausat com a cap de llista per Eivissa, ara diputat al Parlament– en casos de presumpta corrupció política, sobre una població d’un milió d’habitants: una proporció enorme. Com si a Catalunya, posem per cas, n’hi hagués prop de 3.000.

d’allò que el Suprem decidís, seria una molt mala notícia tant per a ell com per a tots els encausats en la resta de les peces del cas *Palma Arena*. Seria, per dir-ho planerament, un avís clar i llampanant que les coses van mal dades. Probablement, si passàs això, a la resta dels casos oberts es dispararia el nombre d’encausats disposats a col·laborar amb

la fiscalia i el jutge instructor. Seria el pitjor escenari possible per a la defensa de Matas. Probablement la conseqüència fóra que el qui ha estat ministre del Regne d’Espanya i president del govern balear acabaria a la presó per bastant de temps. I alhora seria el millor escenari tant per als fiscals anticorrupció, Juan Carrau i Pedro Horrach, com per al

Interès mediàtic espectacular

Els primers dies del judici de Matas aixecaren una enorme expectació mediàtica. No tan social, val a dir-ho, perquè el dia 9 de gener al matí, quan els acusats entraven a la seu de l'Audiència de Palma per a ser jutjats, no els esperava pas cap gernació. Si se'n descomptaven els periodistes, només quedaren un grapat de curiosos: un petit grupet d'estrangers que demanaven si "hi ha algú famós, aquí?", uns altres que s'ho miraven amb mitja rialla i només tres o quatre que escridassaren Matas. Tota la resta era atenció mediàtica. I n'hi ha hagut per a regalar: un centenar i mig de periodistes seguien l'esdeveniment. Les unitats mòbils ocupaven bona part de la cèntrica plaça del Mercat des del dia abans i a primera hora del matí del dia del judici un

bosc de càmeres i micros seguien els acusats quan arribaven amb els seus advocats. Cap no volgué fer declaracions, llevat del periodista Antoni Alemany, que, amb una rialla d'orella a orella, es feia sentir: "El judici certificarà la meua innocència."

L'atenció mediàtica va continuar dins l'Audiència. Es va prohibir que ràdios i televisions transmetessin el judici en directe, però sí que el podien retransmetre amb mitja hora de retard. IB3 va dedicar bona part de la programació al judici, el dia de l'interrogatori de Matas, i obtingué un excel·lent resultat d'audiència.

Fora de les Illes, l'atenció fou també excepcional. No tan sols s'obriren informatius de ràdio i televisió, com també les edicions digitals dels diaris –i en paper, a portada l'endemà–, amb el judici, sinó que fou també objecte de nombroses columnes d'opinió i de debat a tertúlies radiofòniques i televisives.

jutge instructor, José Castro, perquè es refermaria la seva llarga investigació amb condemnes exemplars.

La tercera hipòtesi va entremig de les dues anteriors. És a dir, seria el cas de condemnes que implicassin càstigs

menors. Això, evidentment, no fóra bo per a Matas però no fóra tan dolent com amb el primer supòsit. Li donaria esperances que la pena màxima a què hagués de fer front en el futur –un cop jutjats tots els casos– fos baixa. Val

a dir, finalment, que la hipòtesi de la prescripció dels possibles delictes que pugui haver comès l'ex-president baleàric no la pren en consideració ningú.

Miquel Payeras

D'acord amb l'article 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal. Informem que les dades que ens facilite voluntàriament seran incorporades a un fitxer automatitzat. Vostè pot exercir en tot moment els seus drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació de les dades personals digitades a Edicions del País Valencià, carrer Sant Ferran, 12, 3er. 46001, València o a subscripcions@eltemps.net.

Butlleta de subscripció

Primer cognom	Segon cognom	Nom	
Adreça	Població	Codi postal	
Telèfon particular	Telèfon feina	Faré el pagament de la subscripció de la següent manera:	
Telèfon mòbil	Doc. d'identitat	☐ Xec bancari adjunt a nom d'Edicions del País Valencià ☐ Gir postal núm. _____ ☐ Domiciliació bancària (ompli dades de sota) ☐ Transferència bancària	
Correu electrònic	Professió		
Data de naixement			

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període d'un any, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 145 € / (estat espanyol, Andorra i Catalunya Nord)

Europa: 259 €
 Resta del món: 536 €

Dades de facturació

Nom	NIF / CIF	
Adreça	Població	Codi postal

Domiciliació bancària

Distingits senyors: Caixa/banc	Agència	
Adreça	Població	Codi postal

Nom i adreça del titular del compte

Els pregue que, fins a nova ordre, els rebuts que presentarà Edicions del País Valencià, SA, per l'import de la SUBSCRIPCIÓ ANUAL, siguin pagats a càrrec:

Núm. compte de _____ de _____

Signatura _____ **EL TEMPS** Carrer Sant Ferran, 12, 3er. • 46001 VALÈNCIA
 Tel. 902 131 025 • subscripcions@eltemps.net • CIF A-46186821

**UNA ALTRA OPINIÓ
 ÉS POSSIBLE**
www.eltemps.cat